

Evaluatie

Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid Heuvelland 2024-2025

Inhoud

Inleiding

1. Jeugd en Veiligheid

2. Zorg en Veiligheid

3. Ondermijnende criminaliteit

4. Fysieke Veiligheid

5. Welke zaken zijn nog meer opgepakt in 2024-2025?

Inleiding

De gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul hebben een Integraal Veiligheidsplan Heuvelland (IVP) 2024-2027 vastgesteld. Op basis van het IVP is een Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid Heuvelland 2024-2025 (UIV) vastgesteld. Voor u ligt de evaluatie van het Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2024-2025.

In het IVP Heuvelland 2024-2027 zijn de volgende thema's geprioriteerd:

- Jeugd en Veiligheid
- Zorg en Veiligheid
- Ondermijnde criminaliteit
- Fysieke Veiligheid

Per prioriteit blikken wij terug op de geleverde inspanningen in 2024 en 2025. Ter ondersteuning wordt bij iedere thema toegelicht wat het thema inhoudt, welke ambities wij daarbij hebben en welke doelen zijn gesteld.

1. Jeugd en Veiligheid

Het veiligheidsveld 'Jeugd en Veiligheid' richt zich op het verbeteren van de veiligheidsbeleving van jongeren (onder de 23 jaar) en een afname van jeugdcriminaliteit. Hieronder vallen thema's als jeugdoverlast, jeugdgroepen, alcohol en drugsgebruik en veiligheid in en om de school.

Ambities IVP 2024-2027:

- Terugdringen van de jeugdoverlast;
- Voorkomen dat kwetsbare jongeren afglijden in de criminaliteit;
- Het creëren van een veilige omgeving voor jongeren;
- Heuvelland breed dezelfde aanpak jeugdoverlast en de daarbij behorende sturingselementen toepassen.

Doelstellingen 2024-2027:

1. We leggen zoveel als mogelijk de verbinding met jongeren en jeugdgroepen en zetten met behulp van jeugd- en jongerenwerk en zetten indien nodig straatcoaches in op een zinvolle besteding van vrije tijd en het benutten van de talenten van jongeren.
2. Meldingen van inwoners worden actief opgepakt en zij ontvangen zoveel als mogelijk een terugkoppeling van wat met hun melding gebeurt;
3. Middels de (structurele) inzet van jeugd- en jongerenwerkers, straatcoaches, boa's en politie zetten wij in op vroegsignalering en verkrijgen wij via de gemeentelijke jeugdgroepen overleggen periodiek een actueel beeld van de jeugdgroepen, overlastlocaties en problematische individuen;
4. Problematische individuen, jeugdgroepen en structurele overlastlocaties krijgen een aanpak op maat die bestaat uit (een combinatie van) preventie, repressie en nazorg. Denk hierbij aan HALT-trajecten, gesprekken met ouders, begeleide trajecten, strafrechtelijke trajecten of samenscholings- en/of gebiedsverboden;
5. In het Heuvelland continueren wij de samenwerking met onze ketenpartners (zoals scholen, omliggende gemeenten en de Taskforce Jeugdige ondermijners van het RIEC Limburg) en zetten wij in op meer eenduidigheid in ons beleid en betere informatie-uitwisseling.

Wat hebben we gedaan in 2024-2025:

1. Veilig uitgaan:
In 2024 is onder leiding van gemeente Valkenburg aan de Geul de campagne Veilig Uitgaan gestart. Doel van de campagne is het creëren van een veilig klimaat in het uitgangsleven in het Heuvelland. In 2025 is deze campagne verder uitgerold met een bewustwordingscampagne bij scholen, sportkantines en overige plekken waar wij de jeugd in Heuvelland bereiken.
2. IOB Jeugd:
Om beter inzicht te krijgen in de aanwezigheid, ernst en aard van ondermijnende jeugdproblematiek in de Heuvelland gemeenten zullen we bij het

RIEC-Limburg een aanvraag doen voor het opstellen van een integraal ondermijningsbeeld jeugd. In 2024 is de aanvraag bij het RIEC ingediend, in 2025 heeft het RIEC-Limburg de onderzoeksfase uitgevoerd. De individuele gemeenten, ketenpartners, scholen en de jeugd zelf zijn hierbij betrokken.

3. Netwerk Jeugdoverlast verstevigen:

Elke gemeente heeft op eigen manier invulling gegeven aan het organiseren van een netwerkbijeenkomst. Daarnaast organiseert het Zorg en Veiligheidshuis Maastricht Heuvelland (namens de Heuvelland gemeenten) periodiek kennissessies.

4. Versteving regionale aanpak:

Met het onderzoek IOB Jeugd is een eerste stap gezet in de versteving van de regionale aanpak. Daarnaast zijn er gesprekken gevoerd met het Zorg- en Veiligheidshuis Maastricht Heuvelland om de versteving van de jeugdaanpak te verankeren in de doorontwikkeling van het Zorg- en Veiligheidshuis. Tot slot wordt er gekeken naar de aanhaking bij interventies vanuit het Programma Preventie met Gezag (Maastricht).

2. Zorg en Veiligheid

Crimineel gedrag komt vaak voort uit meerdere factoren. Hierdoor kan de veiligheid van personen zelf en/of omwonenden in het geding komen. Overlast in de woonkernen komt vaak voor en psychische factoren, alcohol en/of drugsgebruik spelen hierin meestal een rol. Vaak zijn dit complexe en snel escalerende situaties die een grote invloed hebben op de veiligheid en leefbaarheid in onze kernen. Voor effectieve, integrale aanpak van problematiek op het gebied van zorg en veiligheid is samenwerking tussen de twee domeinen vereist. Zowel beleidsmatig als in de uitvoering en zowel ambtelijk als bestuurlijk als met ketenpartners.

Daardoor vindt er afstemming plaats rondom de aanpak, zo kunnen repressie en preventie op het juiste moment worden ingezet. Denk hierbij aan o.a. de re-integratie van ex-gedetineerden of begeleiding van personen met verward/onbegrepen gedrag.

Ambities IVP 2024-2027:

- We willen de juiste zorg bieden voor de juiste mensen.
- We dienen kwetsbare personen zo goed als mogelijk te helpen in samenwerking met onze ketenpartners en de afdeling Sociaal Domein.
- We proberen overlastsituaties voor de omgeving zoveel mogelijk te voorkomen en te beperken. We streven naar een vroegtijdige signalering van problematiek en een effectieve en integrale werkende keten.
- We willen meer in verbinding staan met onze burgers zodat problematiek eerder wordt erkend.

Doelstellingen 2024-2027:

1. Het continueren en inzetten van interventies waaronder inzet van de Wet Verplichte GGZ, Tijdelijk Huisverbod, Wet Aanpak Woonoverlast.
2. Voortzetten en verbeteren van op- en afschaling van casuïstiek in samenwerking met Vangnet en in regie van het Zorg- en Veiligheidshuis.
3. Binnen de gemeente de verbinding tussen Zorg en Veiligheid verbeteren via consequente afstemming, zowel ambtelijk als bestuurlijk.
4. Het intensiveren van betrokkenheid van toezichthouders op de Participatiewet, WMO en Jeugdwet bij casuïstiek. Dit om eerder signalen van fraude en/of misbruik te onderkennen.
5. Meer en betere communicatie naar inwoners om de bekendheid van de aanpak te bevorderen en hierdoor de meldingsbereidheid te verhogen.

Wat hebben we gedaan in 2024-2025:

1. Continueren inzet interventiemogelijkheden.
Om de juiste zorg te kunnen bieden aan mensen met verward en onbegrepen gedrag, slachtoffers van huiselijk geweld en burenruzies blijven we de

geijkte interventie mogelijkheden inzetten. In 2025 zijn de Heuvelland gemeenten gestart met de implementatie van het AVE-model waarbij een uniformering in op- en afschalingsmethodiek wordt ingevoerd. De pilot MIT Maastricht Heuvelland is gestart en politie BT Heuvelland heeft geïnvesteerd op een verbetering van de doormelding naar VIA.

2. Verbetering van de samenwerking.

Samen met het Zorg en Veiligheidshuis is de samenwerking geëvalueerd en is samen gekeken naar verbeterpunten in de samenwerking. Verbreding van kennis op verschillende thema's is onderdeel van de kwaliteitsverbetering.

3. Zorg en veiligheidsoverleg.

Elke gemeente heeft periodiek een overleg ingepland om de verbinding tussen zorg en veiligheid op beleid en casuïstiek niveau te verbeteren. Elke gemeente heeft een portefeuillehouders overleg "zorg en veiligheid" waar burgemeester en de wethouder zorg de verschillende onderwerpen bespreken.

4. Toezicht WMO en Jeugdwet.

Elke gemeente heeft budget georganiseerd voor toezicht WMO en jeugdwet. Het aanstellen van een toezichthouder is nog niet overal gelukt.

5. Communicatie/bewustwording bij inwoners.

We zijn aangesloten bij lopende campagnes. Hiervoor zijn het lokale nieuwsblad en sociale media van de gemeente ingezet. Daarnaast houden wij oog voor de impact die casuïstiek rondom het thema zorg en veiligheid heeft voor onze inwoners.

3. Ondermijnende criminaliteit

Bij ondermijnende criminaliteit is er sprake van vermenging van onder- en bovenwereld, doordat plegers van georganiseerde criminaliteit gebruik maken van legale diensten en voorzieningen voor het ontplooiën van illegale activiteiten. Als gevolg van ondermijnende criminaliteit verslechtert de veiligheid en leefbaarheid in een gemeente waardoor het vertrouwen in de overheid en de rechtstaat wordt aangetast.

Ambities IVP 2024-2027:

- We verstevigen de barrières tegen criminele inmenging in kwetsbare branches, groepen en locaties.
- We vergroten de weerbaarheid tegen ondermijnende criminaliteit, zowel bestuurlijk en ambtelijk, maar ook onder inwoners en ondernemers.
- We verbeteren onze informatiepositie zodat we beschikken over een actueler beeld van mogelijke vormen van ondermijning in onze gemeenten.

Doelstellingen 2024-2027:

1. Het verstevigen van de weerbaarheid van de eigen organisatie door gebruikmaking van de handreiking Limburgse Norm.
2. Het verstevigen van de maatschappelijke weerbaarheid door middel van voorlichting en publieke- private samenwerking.
3. Het continueren en verstevigen van de samenwerking met onze ketenpartners, omliggende gemeenten en het RIEC door middel van het continueren van de Regionale Ondermijningstafel.
4. Het inzetten op eenduidigheid in ons beleid en een betere informatie uitwisseling.
5. Het uitvoeren van bestuurlijke controles door het Intergemeentelijk Bestuurlijk Handhavingsteam op locaties waar weinig zicht op is of vermoedens zijn van ondermijnende criminele activiteiten.
6. Het verhogen van de meldingsbereidheid onder inwoners en ondernemers.

Wat hebben we gedaan in 2024-2025:

1. Uitrollen Limburgse Norm.
De Limburgse norm is een handreiking die gemeenten helpt om de eigen organisatie te versterken, op het gebied van weerbaarheid tegen ondermijnende criminaliteit. Alle Heuvelland gemeenten zijn gestart met de uitrol van de Limburgse Norm. De Limburgse Norm is een continu proces waarbij training en bewustwording regelmatig terugkomt op de agenda.
2. Veilig Buitengebied.
Het buitengebied is aantrekkelijk voor criminelen voor het uitvoeren van hun activiteiten. Door middel van het netwerk "Veilig Buitengebied" willen gezamenlijk met burgers en ondernemers aan de slag om (verkeers-)veiligheid te verbeteren en (jeugd) overlast en inbraken/diefstal te

voorkomen. Gemeenten Gulpen-Wittem, Eijsden-Margraten en Vaals hebben samen met Politie, PVO-Limburg en de LLTB een boerenlunch georganiseerd om het contact met de boeren in onze gemeenten een nieuwe impuls te geven.

3. ACT! Interventieteam Maastricht-Heuvelland.

Het ACT! Interventieteam Maastricht -Heuvelland voert in 2024 en 2025 controles uit op basis van bestuursrechtelijke bevoegdheden. Het team voert controles uit bij vermoeden van ondermijnende activiteiten en bij multidisciplinaire problematiek. In 2024 zijn 21 controle dagen gepland verdeeld onder Maastricht en de Heuvelland gemeenten. In 2025 hebben 35 controledagen plaatsgevonden, hierbij zijn: 179 adressen (1221 unieke objecten en 202 ingeschreven ondernemingen) gecontroleerd.

4. Aanpak vakantieparken.

In 2024 is een 0-meting vakantieparken opgesteld. Vakantieparken worden periodiek (her)gecontroleerd. Deze controles zullen worden verricht door het ACT!. Daarnaast is in 2025 opdracht gegeven om een IOB vakantieparken te laten opstellen door het RIEC. Het ACT Maastricht Heuvelland voert hier regie op.

5. Horen, Zien, Melden campagne.

In 2024 en 2025 zijn de Heuvelland gemeenten aangesloten bij de Horen, Zien, Melden campagne. Deze campagne is het resultaat van een regionale samenwerking tussen Platform Veilig Ondernemen Limburg, de Provincie Limburg, RIEC Limburg, de politie, Regiodeal Parkstad en gemeenten in Zuid- en Midden Limburg. Met de campagne willen Limburgse ondernemers (en burgers) bewuster maken van de gevolgen van ondermijning. Het streven is om de meldingsbereidheid te verhogen.

6. Communicatie/bewustwording bij inwoners.

In 2024 en 2025 hebben de Heuvelland gemeenten gebruik gemaakt van de campagnes van Meld Misdaad Anoniem.

7. Uniformering beleid.

De Heuvelland gemeenten voeren een uniform BIBOB- en Damoclesbeleid. Beleidswijzigingen zijn in 2025 uniform doorgevoerd.

8. Preventie doelgroepen.

In 2025 is ingezet op bewustwording ten aanzien van babbeltrucs en nep-agenten bij ouderen. De lokale huis-aan-huis bladen zijn hiervoor gebruikt. Daarnaast is in Valkenburg het signalenboekje ouderenmishandeling verstrekt bij de balie en tijdens het veiligheidsoverleg.

9. Zicht op zorg en problematiek.

Het IOB zorgfraude Limburg is door het RIEC Limburg opgeleverd.

4. Fysieke Veiligheid

Verkeersveiligheid, brandveiligheid, rampenbestrijding, crisisbeheersing en externe veiligheid zijn thema's binnen dit veiligheidsveld. Zowel lokale als regionale crisissen en rampen kunnen vragen om een grote inzet vanuit het gehele gemeentelijk apparaat. Gemeenten hebben als onderdeel van het openbaar bestuur een taak op het gebied van bevolkingszorg en een algemene zorgplicht voor hun inwoners, tijdens rampen en crisissen.

Ambities:

- We streven naar een fysiek veilige gemeente. Waar mogelijk zetten wij in op het voorkomen van incidenten, crisissen en rampen. Indien de situatie er toch om vraagt, hebben wij een lokale crisisorganisatie die adequaat weet te handelen.

Doelstellingen 2024-2026:

1. We houden onze lokale crisisbeheersings- en rampenbestrijdingsplanvorming actueel;
2. We zorgen voor een geoefende en betrokken lokale crisisorganisatie die indien nodig flexibel ingezet en opgeschaald kan worden;
3. We streven naar een goede en nauwe samenwerking met alle ketenpartners.

Waaraan we werken in 2024-2025:

1. Lokale crisis en rampenbestrijding up-to-date brengen en houden.
Er zijn stappen gezet in de doorontwikkeling van de lokale crisis- en rampenorganisaties. Nog niet alle gemeenten hebben besluitvorming over de nieuwe crisis- en rampenorganisatie gehad.
2. We zorgen voor een sterke verbinding tussen de betrokken ketenpartners.
De VRZL heeft een nieuwe App gelanceerd voor crisiscommunicatie, deze is vooral gericht op communicatie vanuit de ketenpartners naar inwoners. Daarnaast vinden er gezamenlijke trainingen plaats en wordt er ook buiten de vaste momenten naar afstemming en samenwerking gezocht.
3. Wij trainen onze interne crisis en rampenorganisaties.
Individuele medewerkers zijn getraind voor de functies in de regionale crisis & rampenorganisatie. Gemeentelijke trainingen zijn nog niet overal uitgevoerd.

5. Welke andere zaken zijn opgepakt in 2024 – 2025?

Naast de onderwerpen die in het Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid zijn opgenomen hebben de afdelingen Openbare Orde en Veiligheid van het Heuvelland nog meer zaken opgepakt in 2024 en 2025. Sommige zaken sluiten aan bij de strategische uitgangspunten uit het IVP, andere zaken komen voort uit lokale, regionale of landelijke ontwikkelingen. Hieronder treft u een korte terugblik.

Weerbare samenleving

De verandering van de geopolitieke situatie maakt dat er meer aandacht gevraagd wordt voor het weerbaar maken van onze inwoners. In december 2024 heeft de landelijke overheid een eerste aanzet gedaan in de weerbaarheidsopgave. Gemeenten hebben, onder leiding van de Veiligheidsregio, een regionale werkgroep opgestart.

Doorontwikkeling Driehoek Heuvelland

Medio 2024 is de gezamenlijk strategisch adviseur Driehoek Heuvelland gestart. Deze heeft zich in eerste instantie bezig gehouden met de doorontwikkeling van de Driehoek Heuvelland. De doorontwikkeling ziet toe op het verbeteren van de sturing op beschikbare politiecapaciteit. Dit gebeurt aan de hand van data. Hiervoor is een dashboard ontwikkeld waarin de politiecijfers per Heuvelland gemeente terug te zien zijn.

6. Resultaat

Thema Jeugd en Veiligheid		Thema Zorg en Veiligheid		Thema Ondermijnende Criminaliteit		Thema Fysieke Veiligheid	
Veilig uitgaan		Continueren inzet interventiemogelijkheden		Uitrollen Limburgse Norm		C&R up-to-date	
IOB-Jeugd		Verbeteren van de samenwerking		Veilig Buitengebied		Training C&R	
Netwerk jeugdoverlast verstevigen		Zorg en Veiligheidsoverleg		ACT! Maastricht - Heuvelland			
Verstevigen regionale aanpak		Toezicht WMO Jeugd		Aanpak vakantieparken			
		Communicatie en bewustwording		Horen, zien en melden			
				Communicatie en bewustwording			
				Uniformering beleid			
				Preventie doelgroepen			
				Zicht op zorg			

Legenda:

Groen – uitgevoerd

Geel – gestart

Rood – niet gestart

De acties uit het Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid Heuvelland zijn voor 85 % uitgevoerd. 15% van de acties zijn gestart maar nog niet uitgevoerd en 0% is niet gestart. Uit de uitvoeringsagenda is uitsluitend het onderdeel DOR/DOL niet uitgevoerd. Dit hangt samen met de vertraging van de wetsbehandeling in de Tweede Kamer. Hiermee kan geconcludeerd worden dat in 2024 en 2025 goede resultaten zijn behaald t.b.v. de in het IVP gestelde doelstellingen.